

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه نظرات شورای نگهبان

در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی

دوره، هفتم

(خرداد ۱۳۸۳ تا خرداد ۱۳۸۷)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات
نشانی: تهران - خیابان ولی عصر (عج)، بعد از چهارراه جمهوری اسلامی، شماره ۱۱۵۸ (۸۴ سابق)؛
تلفن: ۶۶۴۹۲۷۰۸ - ۹۸۲۱ + دورنگار: ۶۶۴۹۲۷۰۷ - ۹۸۲۱ +

نام کتاب: مجموعه نظرات شورای نگهبان - جلد چهاردهم

تهیه و تنظیم: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۷۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۵۸۴۹ - ۰۶ - ۹

کلیه حقوق مرکز تحقیقات شورای نگهبان محفوظ است.

امام خمینی (ره):

و از شورایی محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل‌های آینده، که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود رایضا و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند و با ملاحظه ضرورات کشور که گاهی با احکام ثانویه و گاهی به ولایت فقیه باید اجرا شود توجه نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

فهرست

مقدمه

فصل اول ۱

مصوبات تأیید شده در مرحله اول

فصل دوم ۳۷

مصوبات تأیید شده پس از رفع ابهام و ایراد

فصل سوم ۵۷۱

مصوبات اعاده شده به مجلس شورای اسلامی

فصل چهارم ۷۳۹

مصوبات ارجاع شده به مجمع تشخیص مصلحت نظام

فصل پنجم ۱۰۶۷

مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام

فهرست اصول ۱۰۹۳

فهرست تفصیلی ۱۰۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

تدوین و انتشار نظرات شورای نگهبان در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی از جمله برنامه‌های مرکز تحقیقات است که انجام این مهم از دوره ششم قانونگذاری همزمان با کار مجلس آغاز گردید و نسبت به جمع‌آوری و انتشار نظرات شورا در مورد مصوبات سایر دوره‌های مجلس اقدام شد.

این عمل مستلزم مراجعه به بایگانی سوابق، و بررسی و ملاحظه قوانین مصوب و تطبیق با آن نظرات بوده است. که با حصول این مهم، کتاب‌های مجموعه نظرات شورای نگهبان مربوط به دوره‌های سوم تا ششم مجلس به زیور طبع آراسته و به توزیع سپرده شد.

بدیهی است نظرات شورای نگهبان به عنوان میزانی در تطبیق مصوبات مجلس شورای اسلامی و دولت با شرع و قانون اساسی و نیز تفسیر اصول قانون اساسی از جایگاه ممتاز و بی‌بدیلی در تحول نظام حقوقی کشور برخوردار بوده و به عنوان منبع مهمی نزد جامعه علمی، دانشگاهی و حقوقی به شمار می‌آید؛ انتشار کتاب حاضر نیز به عنوان سندی متقن از سوی نهاد مفسر قانون اساسی، سبب ایجاد فهم دقیق‌تر در استنباط از اصول و مفاهیم شرع و قانون اساسی می‌گردد که نتایج آن در حوزه تقنین کاملاً مشهود است. اینک مجموعه نظرات شورای نگهبان مربوط به دوره هفتم قانونگذاری در اختیار علاقمندان به مباحث حقوقی قرار می‌گیرد. این کتاب در پنج فصل به شرح ذیل تدوین شده است:

فصل اول دربرگیرنده ۲۴۲ مصوبه است که ۲۳۵ مصوبه در مرحله اول و بدون ایراد شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفته و ۷ مصوبه نیز به دلیل انقضای مهلت مقرر در اصل نود و چهارم قانون اساسی و عدم اظهارنظر شورای نگهبان قانون شده‌اند. برخلاف مجموعه‌های قبل که مصوبات قانونی شده به دلیل عدم اظهارنظر شورای نگهبان در یک فصل جداگانه آورده می‌شد، در این مجموعه، این مصوبات در فصل اول ذکر شده است. مشخصات این مصوبات به صورت جدول تنظیم شده و شماره و تاریخ نشر آنها در روزنامه رسمی نیز برای مراجعه به متن کامل مصوبات درج گردیده است.

فصل دوم که به مصوبات تأییدشده پس از رفع ابهام و ایراد اختصاص دارد مشتمل بر ۷۱ مصوبه می‌باشد. این مصوبات پس از ایراد شورای نگهبان از حیث ابهام در متن و یا مغایرت با شرع و قانون اساسی برای اصلاح به مجلس شورای اسلامی اعاده شده و

پس از اصلاحات صورت گرفته از سوی مجلس، مورد تأیید نهایی شورای نگهبان قرار گرفته است. در این فصل از نقل متن کامل مصوبات مطول صرف نظر شده و تنها متن مواد و تبصره‌های مورد ایراد شورای نگهبان درج گردیده است و برای اطلاع از متن کامل مصوبات به روزنامه رسمی ارجاع داده شده است.

فصل سوم مشتمل بر بیست و نه مصوبه بوده و اختصاص به مصوبات اعاده شده به مجلس شورای اسلامی دارد. این مصوبات با اعلام ایراد از سوی شورای نگهبان به مجلس شورای اسلامی اعاده شده و تا پایان هفتمین دوره قانونگذاری به تأیید نهایی شورای نگهبان نرسیده است.

فصل چهارم اختصاص به مصوبات ارجاع شده به مجمع تشخیص مصلحت نظام دارد که مشتمل بر ۳۱ مصوبه می‌باشد. این مصوبات با اصرار مجلس شورای اسلامی بر نظرات خود و عدم تأمین نظر شورای نگهبان در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شده است.

فصل پنجم شامل ۱۶ مصوبه است و مربوط به مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد. این مصوبات پس از ارجاع از سوی مجلس شورای اسلامی به مجمع تشخیص مصلحت نظام در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، عیناً یا با دخل و تصرفاتی توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده است.

هر چند در گردآوری این مجموعه دقت کافی و تلاش فراوان صورت گرفته است، اما مدعی عاری بودن آن از عیب و نقص نیستیم، لذا از تمامی دانش‌پژوهان و محققان به ویژه حقوقدانان و قضات محترم تقاضا می‌شود از ارائه نظرات اصلاحی دریغ نفرمایند. مرکز تحقیقات شورای نگهبان ضمن اعلام آمادگی و سپاس پیشاپیش از نظرات خوانندگان فرهیخته و ارجمند از این حرکت علمی، استقبال و باب ارتباط در این عرصه را برای همیشه مفتوح می‌داند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

خرداد ماه ۱۳۸۹